

ابعاد مسأله غصب در آموزه‌های اسلامی

مؤلفان:

زهرا سنجولی

ابراهیم ولایتی فاضل

محمد مهدی کریمی نیا

مجتبی انصاری مقدم

۱۴۰۰

عنوان و نام پدیدآور : ابعاد مسأله غضب در آموزه‌های اسلامی / مؤلفان: زهرا سنجولی ... [و دیگران].
 مشخصات نشر : قم: جلوه کمال، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۱۱۰ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۴۳۲-۸-۴
 قیمت: ۴۸۰۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 یادداشت : مؤلفان زهرا سنجولی، ابراهیم ولایتی فاضل، محمدمهدی کریمی‌نیا، مجتبی انصاری مقدم.
 یادداشت : کتابنامه: ص. [۹۹] - ۱۰۲.
 موضوع : تصرف عدوانی (فقه)
 موضوع : Forcible entry and detainer (Islamic law)
 موضوع : تصرف عدوانی -- قوانین و مقررات -- ایران
 موضوع : Forcible entry and detainer -- Law and legislation -- Iran
 شناسه افزوده : سنجولی، زهرا، ۱۳۶۴-
 رده بندی کنگره : ۷/۱۹۱BP
 رده بندی دیویی : ۳۷۲/۲۹۷
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۴۲۰۶۳۸
 اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

شناسنامه کتاب

نام کتاب: ابعاد مسأله غضب در آموزه‌های اسلامی

مؤلفان: زهرا سنجولی، ابراهیم ولایتی فاضل، محمدمهدی کریمی‌نیا، مجتبی انصاری مقدم

طرح جلد و گرافیک: فائزه سادات حسینیان

ناشر: جلوه کمال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۴۳۲-۸-۴

شمارگان: ۱۰۰۰؛ سال انتشار: ۱۴۰۰

قیمت: ۴۸۰۰۰۰ ریال

فروش الکترونیک: ۰۹۰۲۹۶۰۴۲۴۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۵	فصل اول: مفاهیم و کلیات
۷	گفتار اول: مفاهیم
۷	بند اول: مفهوم غضب
۱۵	بند دوم: اصطلاحات غضب
۱۶	گفتار دوم: کلیات
۱۷	بند اول: ضرورت بحث
۱۷	بند دوم: پیشینه بحث
۱۸	بند سوم: ارکان غضب
۲۰	بند چهارم: دیدگاه اندیشمندان
۲۳	فصل دوم: احکام غضب و ضمان در فقه اسلامی
۲۶	بند اول: احکام غضب
۳۰	بند دوم: احکام ضمان مربوط به غضب
۴۳	بند سوم: عبادت و غضب
۴۷	فصل سوم: تحلیل گزاره‌های قرآنی - روایی درباره غضب
۴۹	گفتار اول: تحلیل گزاره‌های قرآنی در باره غضب

- ۵۹ گفتار دوم: تحلیل گزاره‌های روایی در باره مسأله غصب
- ۶۹ فصل چهارم: آثار و موانع غصب در آموزه‌های اسلامی
- ۷۱ گفتار اول: آثار و پیامدهای غصب
- ۷۴ بند اول: گرفتار شدن به عذاب اخروی
- ۷۵ بند دوم: تباهی و نابودی جامعه
- ۷۶ بند سوم: تمسک به خشونت و قتل
- ۷۶ بند چهارم: فقدان امنیت اقتصادی
- ۷۷ بند پنجم: فرو پاشی ارزش‌ها
- ۷۷ بند ششم: تشدید مجازات با وضع قوانین باز دارنده
- ۸۰ گفتار دوم: موانع غصب
- ۸۰ بند اول: ایمان به خداوند و تسلیم بودن در برابر قوانین الهی
- ۸۱ بند دوم: تحریم غصب توسط شرع مقدس اسلام
- ۸۱ بند سوم: جرم انگاری غصب و مجازات غاصب توسط قانونگذار
- ۸۲ بند چهارم: وجدان انسانی
- ۸۳ بند پنجم: علم و آگاهی افراد و پایبند بودن به موازین شرعی
- ۸۳ بند ششم: قبیح شمردن جوامع بشری
- ۸۵ بند هفتم: ترس از مؤاخذه و عقاب
- ۸۷ فصل پنجم: مصادیق و نمونه‌هایی از غصب
- ۸۹ گفتار اول: مشاجره بر سر ارث
- ۹۰ گفتار دوم: غصب خانه خواهر توسط برادر

مقدمه

اسلام مبنای حقوقی را بر مالکیت خصوصی قرار داده و لازمه پیشرفت جامعه و ترقی و تکامل بشر را به حکم طبیعت و فطرت و فتوای عقل، قدرت و تسلط اشخاص بر مایملک خود می‌داند و به منظور ایجاد مساوات و تعاون، قواعد و مقرراتی را تشریح فرموده است، که اجرای دقیق و درست آن سلامت و سعادت جامعه را تأمین و تضمین می‌نماید. با عنایت به تعالیم و مقررات اسلامی، همان‌گونه که خداوند، سلطان قادر و مالک مطلق جهان است برای بشر هم که مظهر خداوند و خلیفه الله است به مصداق «الناس مسلطون علی اموالهم» قدرت و اختیار تسلط و تصرف در مال و نفس خویش را مرحمت فرموده است و برای حفظ حرمت و احترام به مالکیت خصوصی و حقوق اشخاص، اضرار به غیر و عدول از حدود قوانین الهی را منع نموده است و تشریح قوانین مربوط به غضب و بیان تعالیم اخلاقی و وضع مجازات‌های حقوقی در این زمینه به همین منظور بوده که مقرر

می‌فرماید «الغاصب یؤخذ بأشق الاحوال» تا همیشه از غاصب با سختگیری مواخذه به عمل آید.

غصب اساس پیدایش علم حقوق بوده است و بشر از آغاز تشکیل اجتماعات و نیز با شروع مدنیت که اموال و حقوق دیگران مورد تجاوز قرار می‌گرفت درصدد وضع و تثبیت قوانین و مقرراتی که تضمین کننده حقوق انسان‌ها باشد بوده است، لیکن علی‌رغم رشد جوامع بشری و گذشت زمان و پیشرفت انسان‌ها در ابعاد مختلف علمی، شیوه‌های تجاوز به حقوق دیگران و غصب و غارت اموال نیز پیچیده‌تر شد به طوری که به هر میزان که از نظر علم و تکنیک پیشرفت حاصل می‌گردد، این تجاوز و غصب از رشد و تکنیک گسترده‌تری برخوردار است و غصب همواره به عنوان یک مسأله اصلی در علم حقوق مطرح بوده و بحث‌های جدیدتری را می‌طلبد.

با مطالعه تاریخ و زندگی شاهان و حکام ملاحظه می‌شود که همواره مستکبران و غاصبان به حقوق مردم بوده‌اند که بر حکومت تکیه زده و تاریخ را نگاهشته‌اند، فلذا تاریخ چیزی جز حکومت و قدرت طلبی‌های آنان نبوده است و مستضعفان و محرومان در آن نقشی نداشتند جز این‌که طعمه این ظالمان و ستمگران بوده و تاریخ، سرگذشت غصب حقوق آنان است. تنها انبیاء و پیشوایان دینی و حکومت‌های متکی بر آنان بوده که پشت به مستکبران کرده و مردم را به قسط و عدالت دعوت کرده‌اند، «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»، امروز نیز علی‌رغم شعارهای طرفداری حقوق بشر غاصبان به حقوق بشر را می‌بینیم